

Karcinom prsu je po maligních nádorech kůže nejčastěji diagnostikované nádorové onemocnění žen. Vyskytuje se u obou pohlaví, u mužů ale jen vzácně. Incidence karcinomu prsu celosvětově roste, zejména pak v hospodářsky rozvinutých zemích. Mezi příčiny tohoto trendu patří např. dietní změny, snížení pohybové aktivity a změny v reprodukčním chování. Přestože incidence onemocnění roste, mortalita stagnuje.

Etiologie nádoru prsu nebyla doposud objasněna. Bylo identifikováno několik rizikových faktorů, které zvyšují riziko rozvoje karcinomu prsu, nejdůležitějšími jsou pohlaví, věk, pozitivní osobní a rodinná anamnéza, časný věk menarche, pozdní věk menopauzy, nuliparita, atypická hyperplazie, obezita a radiace hrudníku. Společným jmenovatelem většiny těchto rizikových faktorů je jejich efekt na hladinu endogenních estrogenů a prodloužení doby estrogení stimulace.

Karcinom prsu, jako každé nádorové onemocnění, vzniká na podkladě defektů DNA. Tyto defekty mohou být vrozené nebo získané během života. Vrozené defekty DNA zodpovídají pouze za 5-10% maligních nádorů prsu a jsou spojeny především s mutacemi v genech BRCA-1,2. Většina karcinomů prsu vzniká na podkladě změn DNA vyvíjejících se během života.

Časný karcinom prsu je obvykle asymptomatický. Prvním příznakem často bývá objevení hmatné rezistence v prsu. Dalšími symptomy jsou např. změna kůže, inverze bradavky, výtok z bradavky, bolest. Příznaky metastatické formy karcinomu prsu závisí na lokalizaci metastáz.

Diagnóza onemocnění je založena především na klinickém vyšetření prsu, mamografii a ultrasonografii. Ke stanovení definitivní diagnózy je však nutná biopsie s následnou morfologickou verifikací.

Volba léčebné strategie a prognóza onemocnění závisí na několika faktorech, mezi které patří věk, staging, grading, přítomnost hormonálních receptorů a histopatologický typ nádoru. Primární prevence usiluje o snížení rizika rozvoje karcinomu prsu a je založena hlavně na změnách životního stylu (redukce hmotnosti, pohybová aktivita, stravovací návyky). V současnosti má největší význam ve snižování mortality sekundární prevence, jejímž cílem je časná detekce nádoru. Zahrnuje pravidelný mamografický screening, klinické vyšetření prsů a samovyšetření prsů.